

K A M P B U D.

Ti forbud.

1. Du skal ikke la deg mobilisere av fienden under noesomhelst påskudd.
2. Du skal ikke la deg innregistrere til Nasjonal Arbeidsinnsats eller gi oppgaver over registreringspliktige. Sørg for å holde deg unna, så de ikke får tak i deg.
3. Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til AT. AT er idag en naziorganisasjon som nærmest kan omgjøres til militærorganisasjon.
4. Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til borgervakt. Blir du hentet av politi, skal du komme deg unna ved første anledning. Borgervaktene er gissler i tilfelle sabotasjehandling. Kommandotroppene har ordre til ikke å ta hensyn til borgervaktene.
5. Du skal ikke la deg tvinge til å gå på nazimøter. De som møter blir tatt til inntekt for NS-propaganda. Støtt de svake.
6. Du skal ikke delta eller være tilskuer ved off. idrettsstevner; men hold deg i form.
7. Du skal ikke sende dine barn til NSUF (Ungdomstjenesten).
8. Du skal gjøre klart at du ikke betrakter deg som medlem av noen nazistisk org. Du mottar ikke tillitshverv, du betaler ikke kontingent og du nekter å godta pålegg fra samband eller foreninger av samme art.
9. Du skal ikke søke noen off. stilling. Heller ikke skal du frivillig eller under tveng ta arbeid etter arresterede, avsatte eller suspenderte tjenestemenn. Nazistene har satt seg som mål å nazifisere de off. et. ter ved å fjerne de beste nordmenn fra sine stillinger. Blokaden har virket som en sterk bremse mot nazifiseringen.
10. Hver mann som direkte eller indirekte er tvunget til å arbeide for tyskerne, skal bruke all sin omtanke på å arbeide sent og dærlig. Den som uten å være tvunget av omstendighetene stiller produksjonsmidler, varer eller arbeidskraft til fiendens rådighet kjemper på fiendens side sammen med NS. La ham merke hva du mener om ham.

Til leseren: DETTE BLAD HAR IKKE TPT SIN AKTUALITET IMORGEN. DERFOR, NÅR DET ER GRUNDIG LEST, SÅ SKAL DET SENDES VIDERE.

Ti påbud.

- I. Du skal aldri glemme at vi er i krig og at krigen gjelder vår eksistens som nasjon og vår rett til å leve som frie mennesker. Du skal være beredt å bringe de samme offer som soldater og sivilbefolkningen i de all. land daglig bringer.
- II. Du skal følge de paroller som blir gitt likegyldig hvilke trussler som blir brukt, og du skal gjøre ditt til at disse nærmeste følger dem.
- III. Du kan bli stillet overfor en situasjon hvor det ikke foreligger noen skrevne paroler. Utsett avgjørelsen til du har snakket med gode nordmenn. Bry deg i om den tidsfrist makthaverne setter. I siste instans skal du følge den parole som den nasjonale samvittighet foreskriver.
- IV. Du skal forberede deg på å hjelpe våre soldater og våpenbrødre under befrielsen av vårt land. Hver mann og hver kvinne har sitt spesielle område og sine spesielle kunnskaper som kan komme til nytte.
- V. Du skal etter beste evne hjelpe alle dem som kjemper mot fienden her hjemme.
- VI. Du skal på alle måter hjelpe dem som er rammet av krigen.
- VII. Det er din plikt å holde deg best mulig underrettet om det som skjer. For den som virkelig ønsker det er dette ikke vanskelig. Det er også din plikt å meddele det du lærer, til andre.
- VIII. Du skal av all din makt motvirke fiendens propaganda mot våre allierte.
- IX. Du skal ta den risiko som er nødvendig for å løse din oppgave; men bruk all din omtanke for å gjøre risikoen minst mulig. Vær ikke nysgjerrig eller løsmunn. Mange tusen gode nordmenn sitter idag i fengsel på grunn av unødig snakk.
- X. Du skal forberede deg på å fylle din plass i et fritt Norge. Vårt land vil da trenge din fagdyktighet, din arbeids glede, din disiplin og din lojalitet.

FRITT LAND

38 - 2. Arg.

73
Lørdag, 9. april 1945.

9. APRIL 1945.

Før er nå gått siden vi ble voldtatt til tryk av stroner og fly, til tyske tropper i landet. Det var grusomt og uforståelig, men uavvendelig. Vi skulle ikke som under den første verdenskrig leve i usikkerhet og frykt, mens andre land forblødd, vi skulle selv stå for frihetens og Norges eksistens. Det syntes utvetydig, men veien vi skulle gå stod likevel klar og utvetydig for oss. Nesten instinktaasig reiste folket seg til kamp, og i måneder måtte tyskerne kjempe for de fikk brette ned den åpne motstanden. Men dermed ble ikke Norge dæret. Motstandsviljen var der like fullt, og etterhvert som det gikk klarere opp for oss hva krigen virkelig innebar, vokste den spontane opposisjonen til en bevisst og hard motstandsfront.

Det ble en krig ført av hele folket både utenfor og innenfor landets grenser. Den korte varighet av krigen viste seg å være en illusion. Krigen vokste i omfang og i gru. Det ble en krig som grep inn i alle hjørner, en krig som uavlatelig krevde nye ofre. Idag er kampen hardere og mere sammenbitt enn noen sinne, offer er blitt lagt til offer, og tapene blitt stadig svære å bære. Og nå står sluttkampen foran oss, kanskje den blir den tyngste, men den blir den siste. Had den skal vi nå det meste som vi har sett fram til i 5 år. Da gjelder det ikke et dyblikk's stans opp for å se hva vi har gjort for det er fullgjort. Eller for å se hva vi har lapt og så kriges av tapene. Vi må sluss nå som vi har gjort i 5 år. Skulle vi trettos, skulle vi svikte nå like før vi var ute, ville vi forspille 5 års bitter kamp. 5 års bittere ofre. Usikkert nå vi fortsette å slåss til Norge igjen er vårt "SIK" at en annen slakt, åpen og varm og fri, kan mellom kom og 10%, slippe å bli som vi.

"Skammens natt tar aldri ende uten ved vår tid, vi skal brenne og forbranne så en dag blir til."

(Nordahl Breg 9, april 1941)

UDELEGGELSE OG GJENOPPBYGGING.

Finnes det noe forhold, noen tilknytning mellom det menneskelige evne til å dele og til å bygge opp igjen? En tanker litt urelig på framtiden når en leser om de nye titonnbombene, som ved innvielsen utslettet en hel by. Under den finske vinterkrigen var det snakk om bomber på tusen kilo, men ingen trodde riktig på dem. I 1941 var 1800-tonne bomber et faktum, og to år senere var vekten fordoblet. Neste etappe ble en tingsvekt på 5000 kilo med de forferdelige virkninger at menneskene sammenlignet dem med et jordskjelv, og det meste er nå titonnbomben. Om en kommer stort lenger i denne krigen, vet en ikke, men noen sluttgrense er ikke angitt.

Hvilke deleleggelse disse tingestene har foranstaltet, vil framtiden vise. Ruinene hopper seg opp i de tyske byene, og det som gjenstår av den gamle bebyggelsen, kommer til å danne det kulturlag hvor framtidens arkologer skal avlese kjennetegnene på tiden og virkningene av Hitler-veldet. Men det finnes land hvor deleleggelse er verre. Tyskland har sin dyrkede mark i behold; i Holland står 43% av akvarelet under vann, den menneskelige befolkning er ført bort i trellid, den industrielle utrustning er stjålet eller ødelagt.

Likevel er det i grunnen ingen som ikke tror at verden kommer til å overleve elendigheten. Når nazismens derylsjer fantaserer om at verden

skal gå under sammen med dem, oppfatter vi det som et interressant vitenskapelig spørsmål, men tar det ellers ikke alvorlig. Apokalyptiske forestillinger finnes alltid i opprørte tider, men når freden kommer, mister de sitt banebryende. I grunnen tror vi heller ikke at det vil være så lange før Europa blir seg selv igjen. Ivrige hender vil overalt utsette sporene av nazismens hjemtøiser - hollenderne bygger opp igjen de raserte villene og setter skuer og pumpverk i stand, på de avviklede tomter i Finnmark reiser nye menneskeboliger seg, den brante russiske jord skal igjen bli bughende hvete. Samvittigvis kommer alt til å gå forbausende fort. Over alt hvor det er prøvd, har gjenoppbyggings-talikk-ken kunnet konkurrere med ødeleggelsesteknikken: Torpeder fra tyske ubåter har sendt mange millioner tonn til havets bunn, men de amerikanske verfter har bygget nye fartøy i langt rasere takt. De tyskerne ble drevet bort fra Cherbourg, hadde de gjort alt som sto i menneskelig makt for å gjøre havnen ubrukelig, men nå er dens kapasitet større enn før katastrofen. Alt dette gjelder de folk og de land som freden kommer til å gjøre fri, men gjelder det også Tyskland og tyskerne? Det er vanskelig å bringe på det ene hvilken innstilling den tyske styrelsesbeholdning i de erobrede deler av landet har. Den virker hverken nazistisk eller antinazistisk, hverken kald eller varm. Det er umulig å oppdage noe tegn på selvstendig politisk tenkning eller noe ønske om politisk innflytelse, hvordan kommer et slikt folk til å stille seg overfor etterkrigstidens oppgaver, når de har mistet sin berøgt sine befallingsmenn og sine førere?

Hvis Hitler ved det leder ut i nasjonal ørkesløshet og et politisk vakuum som uten en fremmed okkupasjonsmakt ville bringe landet inn i et forferdelig kaos finner vi i det bare bekreftelse på en gammel fakttagelse at ikke noe politisk regjeringsskifte er vanskeligere enn avviklingen av et døpt. Tyskland av 1920 var et sykt land, vegelsinnst og fylt av dunkelt, hånert begjær. Hva som skal følge etter Hitler, blir et større problem enn forandringen fra keiserdømme til republikk.

DEN NORSKE BATALJON.

Normandie, Cherbourg, Elbourf, Malmedy - disse navnene betegner milepæler på "Den norske bataljons" vei til berømmelse. Den 99. amerikanske infanteribataljon, som den offisielt heter, har fått dette navnet fordi den nesten helt og holdent består av amerikanere av norsk herkomst. 500 av mennene snakker norsk flytende, og de aller fleste av dem stammer fra Midt-Vesten, hvor det skandinaviske innslag er dominerende. Bataljonen er en lett mekanisert enhet med soldater, som er trent til commands og skilpørsoldater, og som såkalt enkelt infanteribataljon har den norske bataljon ofte fått seg tilføit spesialoppgaver. Erobringen av Elbourf tilskrives deres dyktighet og uforfordatthet, og da tyskerne i disse dager prøvde å gjennomføre et stort gjennombrudd i Frankrike, fikk "nordmennene" til oppgave å holde Malmedy. Tyskerne innledet angrepet mot byen 17. desember. Bataljonen så plutselig amerikanske stridsvogner og jeeps komme rusende, bemannet med menn i amerikanske uniformer. Men forsvarerne så også tyske våpen og uniformer bak de amerikanske, og angriperne måtte vende tilbake etter et blodig nederlag.

"Den norske bataljon" kjemper nå på tysk jord. Som alle andre allierte er disse troppene ivrige etter å nå Berlin, men hovedmålet er for dem likevel Oslo.

De har ikke noe høyere ønske enn å ta fatt på befrielsen av "hjemlandet".

BUDSKAP FRA H. M. KONG HAARDE

Kjære landsmenn. Etter opplever vi 9. april, for 5. gang siden tyskerne overfalt Norge. På denne dag vil vi i taknemlighet samle oss i minnet om de menn - de militære styrker, sjømennene og andre menn og kvinner som har ofret livet for Norges sak. La oss anstrenge oss for at disse store ofre av den enkelte ikke skal være forgjæves. Vi har lov å håpe at slutten nærmer seg. La oss gjøre vårt ytterste for å stå samlet til det gjenoppbyggingsarbeid som forestår og gjøre oss verdige til det ofret livet for. Jeg sender en hilson til alle nordmenn, hvor de enn er, i den sikre forvisning om at det som samler oss i arbeidet er: alt for Norge.

TALE AV UTENRIKSMINISTER EDEN

Det er 5 år siden tyskerne angrep Norge. I hele denne tiden har nordmenn ute og den norske front hjemme ledet av den ukuelige Haakon den 7. ført en stadig kamp for friheten. Sjøfolk, norske soldater, marines menn, flyvere har kjempet side om side med marin fra Storbritannia i samarbeid med gamle tradisjoner fra sjømannskapet og har nådd fram til et anseende brodenskap. Vi som har hatt den lykke å arbeide på fri jord i et fritt land har med beundring sett på den norske hjemmefronts stilling. Intense kamp mot nazistene. I den siste tid av forsvarskampen har øyeblikket vært inne til en offensiv sabotasjekamp mot fiendens troppesamband og kommunikasjoner. Den har vært framgående planlagt og satt i verk koordinert med den allierte overkommandos behov. Det har oppnådd bemerkelsesverdige resultater nettopp på den tid nazistene slås ned i Tyskland. Det er godt å minnes at hver eneste dag har nazistene lidd nederlag overfor de tapre nordmenn, hvis mot er like så stort som deres antall er lite. Det blir fredeles mørke stunder for den endelige frigjørelse, men vi kan med sikkerhet si at slutten på Norges lidelser kan skimtes. Når den tid kommer vil det norske folks store konstruktive krefter frigjøres for å skape et nytt, demokratisk Norge som skal ta sin plass i de forenede nasjoners råd. Våre to folk går inn for de samme idealer og en styreform som representerer demokratiet. Til disse bånd fra tidligere er kommet et nytt i den felles fare vi står overfor og som vi går ut av til felles seir og gjenoppbyggingsoppavens.

I anledning av 9. april vil det mandag bli holdt en gudstjeneste i Westminster Abby. Biskop Fjellbu og den danske pastor Sandbæk taler.

TALE AV ERKEBISKOPEN AV CANTERBURY

Den engelske kirke har med varm medfølelse fulgt det norske og danske folks kamp i disse sørgtunge år og er fylt med den dybeste beundring for den faste tro og det heltømt de har vist. Endel av Norge er nå frigjort, og det er håp om den endelige frigjøring. Vanskeligheten har knyttet oss sammen og vi vil gå endelig sammen om seiren. På min kirkes vegne hilser jeg biskop Fjellbu og pastor Sandbæk som målsmenn for den ukuelige motstandslind deres folk har vist. Jeg sender en hilson til den norske og danske kirke og uttaler håpet om at de sammen med den engelske kirke nå få nåde til å lære folkene livets og fredens bud.

NORGESNYTT

Statspolitiet tar stikkprover av all innenlandsk post. Det forekommer stadig arrestasjoner på grunn av at folk har skrevet uforsiktig i privatbrev. Skriv aldri noe som kan bringe deg selv eller andre i kløppe på støpe. Alle brev kan komme i urette hender.

Det meldes fra Bodø at mange tyske soldater er reiset derfra. 5 av de største bygninger tyskerne har tatt skal frigis.

Hittilens berømmelige V-våpen skal ifølge flere opplysninger ha forvoldt større materielle skade og større tap av menneskeliv i selve Tyskland enn noe annet sted. - Vi har også brakt i erfarling at Tyskland har mistet alltan av sine flyvere under forsøk med et nytt fly som skulle gjøre en hastighet av over 2.000 km i timen. Alle de flyulykker hvor Tysklands beste flygere omkom, og som ble betegnet som alminnelige nedstyrtninger, skal skyldes dette nye våpen. Men til troes for de største anstrengelser er det ikke lykkes tyskerne å løse denne oppgave.

NYHETENE SÖNDAG

Vestfronten. Allierte flybårne styrker ble söndag sluppet ned over et stort område i Nederland i nærheten av Zuidersjöen. Styrker fra 1. kanadiske armé rykker fram for å møte disse styrker. Allierte fly hadde tidligere med rakettbomber rettet en rekke angrep mot tyske støttepunkter og troppekonsentrasjoner i nærheten av Devanter og på fem andre steder, særlig mellom Zwollon og Amersfoort. Jernbanen mellom Groningen og Zwollon er avbrutt. Styrkene står 12 km fra Moppel. Tyskerne gjør framdeles kraftig motstand i Zutphen. Det britiske brufesta på östbredden av Ems, ved Lingen, er utvidet. Kanadiske tanks i Nederland er stött fram 10 km videre mot N. i Moppeldistriktet. Lenger ö står britiske tanks bare 16 km fra Dronen. I SÖ står britiske tanks 12 km fra Hannover. Amerikanske styrker er gått forbi Hannover i S, er over elva Leine og står 30 km fra Braunschweig. Jernbaneknutepunktet Elze er tatt og mellom Hannover og Hildesheim er avskåret. i-Ruhrrommen er Soest ryddet. Tyske fra 3. armé er rykket fram 18 km fra Mülhausen på vei til Magdeburg. Franske styrker rykker östover fra Karlsruhe og står 28 km fra Stuttgart. - Amerikanerne har rykket fram 30 km fra Hellbronn-området og nådd Crailsheim, S.V. for Nürnberg. - Allierte styrker i V tok 43.000 fanger fredag og 40.000 lördag. Siden de allierte gikk over Rhinen er det tatt 351.000 fanger. - 3. amerikanske armé traff i en salte mine nær Gotha på den tyske riksbanks personell, som var blitt igjen for å passe det de stor er Tysklands gullreserve, deriblant 2 millioner amerikanske dollar, 100 millioner franske francs og 100.000 engelske pund, norske, tyrkiske, spanske og portugisiske penger foruten 3 billioner tyske mark. Direktören for den tyske riksbank ble tatt til fange. Han fortalte at man var begynt å frakte verdiskene fra Berlin i februar. Senere hadde man forsökt å frakte dem tilbake da alle trykkeriene var ödelagt, pen og penges bruer etc. var ödelagt at det var uråd. Det var i minen også en rekke kunstverker bl.a. av Rembrandt, Rubens og van Dyck. - Engelske aviser viste i forrige uke fotografier av en vogntog med V-2 raketter, som var tatt i nærheten av Paderborn. På hver enkelt rakett var detaljerte instruksjoner for innstilling og avfyring. Det har ikke vært noe slags tysk luftvirksomhet over England siden lördag.

Östfronten. Russerne har brutt igjennom det tyske forsvar V for Wien. Byen er nå omringet på tre kanter. Lördag stötte de inn i byområdet fra S og det pågår voldsomme gatetkamper. I Wien-området ötter russorne rester av alle tyske enheter, deriblant politistyrker og offiserselever. Wien vil lide samme skjebne som Varsjova og Budapest. - I Jugoslavia har russiske og bulgarske styrker tatt et jernbaneknutepunkt 80 km NÖ for Zagreb. Serajevo er befrikk av jugoslaviske styrker. - Russiske fly har senket en destroyer og et forsyningskip i Danzigbukta.

Flyangrep. Amerikanske fly angrep fredag Halle og Leipzig. Over 1.200 bombe fly og 750 jagere angrep söndag jernbaneknutepunkter mellom Berlin og Nürnberg. Nett til söndag angrep britiske fly blyeraffinerier i nærheten av Leipzig. Berlin ble angrepet av mosquitos fra baser på kontinentet. Lördag angrep amerikanske bombefly en rekke mål i Tyskland. Tyske fly opptok kamper; det var den første alvorlige motstand fra Luftwaffe siden begynnelsen av krig. 105 tyske fly ble skutt ned og 116 fly ödelagt på bakken. De allierte stötte 38 fly. Britiske beaufortiers angrep lördag tyske skip utenfor norskekysten. 2 handelskip fikk fulltreffere og 1 eskortaskip og 1 slopebåt ble skadet.

Östen. Japans störste slagskip ble senket lördag. Amerikanske hangarskip stötte en japansk flöte som var på vei sydover til Okinawa. 2 japanske kryssere og 3 jagere ble også senket. Under operasjonene fredag og lördag mistet japanerne 400 fly. Lördag angrep 150 flygende fastninger Tokio og Nagoya. Flygende fastninger fra baser på Marfanene angrep lördag den sydligge del av det japanske fastland. - 15. japanske armé i Burma er nå utsløttet.

Helles. Den greske regjering under Plastiras har trukket seg tilbake. Det er under Vargas dannet en partilös, forelöpig regjering til det kan bli holdt nye valg.

Norge. En ny norsk tankbåt på over 16.000 tonn, Honningsvåg, er nå ferdigbygget og overdratt den norske regjering. Mennskapet er norsk.